

پیشنهاد بخش خصوصی به دولت برای فروش نفت در بورس

پایگاه خبری فکر اقتصادی- چهارمین عرضه نفت خام در بورس که در ۱۵ بهمن ماه صورت گرفت، باز هم ناموفق بود و نفت خام بيمشتری ماند. اتفاقی که بخش خصوصی دلیل آن را محدودیت‌های خرید نفت در بورس می‌داند و به دولت پیشنهاد می‌کند این محدودیت‌ها برداشته شود.

به گزارش ایسنا، ششم آبان ماه امسال برای نخستین بار یک میلیون بشکه نفت خام سبک در بورس انرژی عرضه شد که در نهایت سه خریدار، ۲۸۰ هزار بشکه نفت به قیمت هر بشکه ۷۴ دلار و ۸۵ سنت را معامله کردند. دومین عرضه نیز در بیستم آبان ماه صورت گرفت و ۷۰۰ هزار بشکه نفت خام سبک ایران، به قیمت هر بشکه ۶۴.۹۷ دلار به [فروش رسید](#). اتفاقی که پای بخش خصوصی را به فروش نفت باز کرد و نفتی‌ها رضایت خود را از این اتفاق ابراز و اعلام کردند که این فرآیند ادامه دار خواهد بود. از سوی دیگر بورسی‌ها نیز اعلام کردند این عرضه‌ها به‌طور منظم انجام می‌شود که با این کار، بخش خصوصی بتواند وارد معاملات نفت خام شود.

در این راستا، شرکت ملی نفت، ۲۳ دی ماه در اطلاعیه [اعلام کرد](#) که سومین نوبت عرضه نفت خام در بورس، یکم بهمن ماه با تغییراتی نسبت به عرضه‌های قبلی صورت خواهد گرفت. قرار شد یک میلیون بشکه نفت خام سبک در حجم‌های ۳۵ هزار بشکه‌ای با قیمت پایه ۵۲.۴۲ دلار به ازای هر بشکه عرضه شود و در این عرضه، علاوه بر امکان تسویه حساب با ارزهای بین‌المللی، امکان تسویه کامل با ارز ریال ایران با نرخ سنا محقق شود. همچنین دوره تسویه حساب معاملات نیز از ۶۰ به ۹۰ روز افزایش یافت. سومین عرضه نفت خام در بورس در موعد مقرر صورت گرفت اما مشتری [پیدا نکرد](#).

پانزدهم بهمن نیز یک میلیون بشکه نفت خام سبک شرکت ملی نفت ایران در بازار فیزیکی رینگ بین‌الملل بورس انرژی، برای بار چهارم عرضه شد اما در نهایت در کفه تقاضا هیچ سفارشی نشست و نفت خام سبک ایران برای دومین بار پیاپی در رینگ بین‌الملل بورس انرژی بدون [مشتری ماند](#).

نظر بخش خصوصی درباره فروش نرفتن نفت در بورس

در این راستا، رضا پدیدار - تحلیل‌گر ارشد حوزه انرژی - بر این باور است که دلیل فروش نرفتن نفت خام در بورس برخی محدودیت‌هاست. در حالی که بورس انرژی می‌تواند پتانسیلی برای استفاده از توانمندی‌های بخش خصوصی باشد.

پدیدار در گفت و گو با ایسنا، با بررسی ساز و کار بورس در دنیا، اظهار کرد: معمولاً در دنیا دولتی‌ها وارد بورس نمی‌شوند. همیشه اشخاص حقیقی و حقوقی بخش خصوصی وارد بورس می‌شوند. من فکر می‌کنم هنوز به بخش خصوصی ایران این فرصت داده نشده است که بتواند از توانمندی‌های خودش استفاده کند. در واقع هنوز اعتماد بین فعالان بخش خصوصی و اداره کنندگان بورس و عرضه کننده یک طرفه ایجاد نشده و به همین دلیل این بخش‌ها نتوانسته‌اند از ظرفیت‌های یکدیگر استفاده کنند.

وی با تاکید بر این‌که باید زیرساخت حضور بخش خصوصی در بورس فراهم شود، توضیح داد: فراهم شدن زیرساخت به این معنی است که سازمان بورس کارگزاری خود را توسعه دهد. فعالان اقتصادی و افرادی که از منظر کارگزاری و یا متقاضی (مصرف کننده نهایی) وارد بورس می‌شوند، باید خط اعتباری داشته باشند.

این تحلیل‌گر حوزه انرژی با انتقاد از وجود محدودیت‌ها در بورس ایران، گفت: در بورس‌های دنیا این شیوه رایج نیست که خریدار الزام داشته باشد به موجب دستورالعمل وزارت نفت، نفت را به یک پالایشگاه بدهد. در حالی که در ایران خریدار باید قرارداد با پالایشگاه را ارائه کند. همچنین باید ۱۰ درصد پیش پرداخت بدهد که وارد بورس شود و وقتی وارد شد، باید ۲۰ درصد پیش پرداخت، پرداخت کند. در صورتی که در بورس‌های دنیا بورس سلف است. یعنی به صورت کاغذی عمل می‌شود. این فرآیند در بورس ما تعریف نشده است.

پدیدار تاکید کرد: زمانی که تا این حد محدودیت وجود داشته باشد، بورس نمی‌تواند فعالیت کند. باید محدودیت‌ها برداشته شود. بورس در دنیا برای توسعه فعالیت‌ها برای بخش خصوصی است. یعنی بورس بخش خصوصی را قوی می‌کند. من پیشنهاد می‌کنم برای قدرتمند کردن بخش خصوصی این محدودیت‌ها برداشته شود. بورس محل داد و ستد است اما اینجا داد و ستد انجام نمی‌شود. بورس در ایران پویا نیست. افرادی که بورس را در اختیار می‌گیرند باید به روز باشند و عامل‌های انگیزشی در نظر بگیرند که افراد برای مشارکت در بورس انگیزه داشته باشند. به نظر من یکی از زیرساخت‌ها، فرهنگسازی است که در

حوزه انرژی نداشته‌ایم.

وی با بیان این‌که دولت ایران برای فروش نفت تحریم شده است، نه بخش خصوصی، ادامه داد: دولت باید همه ابزارهای خود را در اختیار بخش خصوصی قرار دهد که بخش خصوصی بتواند نفت را به فروش برساند. اگر کسی هم خواست در بازار سلف وارد شود و نفت را به صورت کاغذی بخرد، این امکان را باید فراهم کنند.